

Handläggare
Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 200**Till**
Äldrenämnden
14 december 2021

Verksamhetsplan 2022 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2022 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära en budgetjustering om 2,5 mnkr avseende investeringar för en ökad anskaffning av digitala trygghetslarm.
3. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 3,5 mnkr till kommunstyrelsen.

Patric Rylander
Äldredirektör

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2022 för Äldrenämnden	1
Förslag till beslut.....	1
Inledning	4
Konsekvenser av pandemin.....	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	15
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	26
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	28
Redovisning av ekonomi	38
Nämndens ekonomiska förutsättningar	38
Investeringar.....	39

Budgetjusteringar	40
Omslutningsförändringar.....	40
Särskilda redovisningar	40
Agenda 2030	40
Systematiskt kvalitetsarbete.....	41

Inledning

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 244,4 mnkr netto för 2022 års verksamhet vilket är en ökning om 26,2 mnkr i jämförelse med 2021.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2022 fastställt tre övergripande inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I kommunfullmäktiges budget för 2022 anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldreförvaltningens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör förvaltningen under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Ett antal av dessa gemensamma direktiv är konkreta och har en självklar måltillhörighet. Andra direktiv är gemensamma för det arbete som äldreförvaltningen utför och har inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Äldrenämndens verksamhetsplan beskriver hur förvaltningen ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås. Nämnden kan även ta fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med Stockholms Trygghetsjour, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 8 december 2021. Kommunstyrelsen pensionsråd har tagit del av ärendet den 7 december 2021. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 9 december 2021.

Äldrenämndens uppdrag och ansvar

Äldrenämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg samt för samordning, utveckling och uppföljning av äldreomsorgen i Stockholms stad. Äldrenämnden ska särskilt styra utvecklingen och leda och samordna stadsdelsnämndernas arbete inom utbildning, digitalisering och karriärvägar. Dessa områden är centrala för äldreomsorgens utveckling.

Genom Stockholms Trygghetsjour hanteras stadens trygghetslarm, biståndsbedömning under jourtid och kön för vård- och omsorgsboende, servicehus och korttidsboende.

Trygghetsjouren ska fortsätta utvecklas för att möta morgondagens behov, med fokus på digital kompetens.

Nämnden ansvarar för stadens inspektörer och kvalitetsobservatörer och genom dem ska kvaliteten säkerställas samt goda exempel inom äldreomsorgen spridas.

Äldrenämnden

Äldrenämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige (KF) utser ledamöter och ersättare i nämnden. Äldrenämnden leds av ordförande, tillika äldre- och trygghetsborgarrådet (KD) och vice ordförande (S).

Äldreförvaltningens organisation

Äldreförvaltningens organisation består av tre avdelningar Stockholms Trygghetsjour, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor, administrativa avdelningen samt därutöver enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Sammanlagt arbetar cirka 150 medarbetare inom förvaltningen varav drygt 90 personer inom Stockholms Trygghetsjour.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen fortsätter att följa upp stadens äldreomsorg under 2022. Detta sker genom stadens verksamhetsuppföljningar, inspektioner, kvalitetsobservationer och särskilda granskningar som utgår från kvalitetskraven och målen i LOV-avtal och uppdragsbeskrivningar. Syftet är att granska om verksamheterna når uppsatta kvalitetskrav samt att stötta verksamheterna i deras utvecklingsarbete.

Mat och måltider kommer även fortsättningsvis vara en central fråga inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarna gällande mat- och

måltidspolicyn. Projektet Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas med ytterligare 3,5 mnkr för 2022.

Handlingsplan för en äldrevänlig stad har tagits fram under 2020, ett år som präglats av coronapandemin. Pandemin visar på samhällets sårbarhet och flertalet äldre har drabbats särskilt. Det är därför än viktigare att de långsiktiga målsättningarna om att Stockholm är en attraktiv stad att bo och verka i kvarstår, och viktiga ledord för samtliga nämnders och bolagsstyrelserns arbete för en äldrevänlig stad. Äldrenämndens ansvar inom äldrevänlig stad är bland annat att förebygga ensamhet och social isolering, utveckla metoder för att öka de äldres digitala kompetens, förbättra livsvillkoren för sårbara grupper samt att utreda och analysera effekterna av genomförda eller tilltänkta åtgärder i syfte att utveckla äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen ska i samverkan med Region Stockholm upprätta en gemensam målbild för omställningen till Nära vård och kontinuerligt följa upp och utvärdera omställningen för att säkerställa en välfungerande vård- och omsorgskedja. Syftet är att skapa trygga processer för stadens äldre och säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen att fortsätta arbetet med att utveckla Tryggt mottagande och se över om det finns behov av bemanning under andra tider än dagtid.

Samtliga stadens trygghetslarm ska bytas ut senast under 2025 vilket är ett arbete som påbörjats under 2021 och kommer att fortsätta under 2022.

Andra prioriterade områden under 2022 kommer bland annat att vara stöd till anhöriga, att uppnå en sammanhållen vård- och omsorg samt förebyggande arbete riktat mot äldre.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå och fokus är att möta den kommande efterfrågan av särskilda boenden för äldre.

Förvaltningen handlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer stadens resopolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter. Förvaltningens samtliga tio bilar är miljöbilar, varav tre elbilar, vilka hyrs enligt stadens avtal på området.

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med kulturförvaltningen att påbörja arbetet utifrån den nya kulturmodellen i stadens verksamheter för äldre.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden genom en kostnadseffektiv verksamhet men också genom att medverka i det innovationsarbete som pågår inom äldreomsorgen.

Förvaltningen kommer tillsammans med representanter från stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret upprätta en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen. Planen ska följa den linje som finns i det PM som äldreförvaltningen tog fram under 2021 tillsammans med personalstrategiska avdelningen om kompetensförsörjning i stadens

äldreomsorg. Utbildningsplanen baseras på verksamhetens behov och den kompetens som verksamheten har. De kompetenshöjande insatser som ges är utbildningar till yrkespaket för undersköterska och vårdbiträde. Även fortsättningskurser som utbildning till specialistundersköterska kommer att erbjudas. Därutöver kommer även annan fortbildning till exempel palliativ vård, språkbud och beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom anordnas. Planen ska utgå från verksamhetens behov av formell kompetens, som till exempel yrkespaket för vårdbiträden eller undersköterska. Den ska utgå från de kompetensplaner som finns i varje stadsdelsförvaltning och som bygger på medarbetarnas individuella kompetensutvecklingsplaner.

Äldreförvaltningen ska tillsammans med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och Micasa ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen. Planen ska stödja innovation och utveckling i såväl utförande verksamheter som myndighetsutövning inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås i hemtjänsten vilket förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Införandet sker geografiskt med en stadsdelsförvaltning i taget. Arbetet omfattar installation och service av de smarta låsen, dialog med fastighetsägare, utbildning av hemtjänstutförare, administration och support dygnet runt.

Konsekvenser av pandemin

Utifrån nu tillgängliga fakta kommer covid-19 inte ha samma påverkan på äldreförvaltningen och äldreomsorgen under 2022 som under 2020 och stora delar av 2021. Samhällsspridningen har minskat tack vare vaccinationer och en ökad immunitet hos befolkningen. Den minskade samhällsspridningen tillsammans med följsamhet mot basala hygienrutiner, användning av skyddsutrustning och genom att snabbt tillämpa smittskyddsrutiner vid bekräftade eller misstänkta fall har minskat antalet fall av covid-19 inom äldreomsorgen.

Det finns inga garantier för en rakt igenom positiv utveckling utan verksamheterna måste vara beredda att hantera bakslag. Äldreomsorgen bör därför ha fortsatt beredskap att hantera nya större utbrott av covid-19.

Målgruppen äldre

Äldre har varit den grupp som på samhällsnivå drabbats hårdast av pandemin. Ålder i sig har inneburit en högre risk att bli svårt sjuk och avlida av covid-19. Utöver själva sjukdomen har restriktionerna också inneburit ökad isolering från släkt, vänner och annat socialt umgänge. Träffpunkter och aktivitetscenter har hållit stängt eller varit hänvisade till uteaktiviteter vilket kan ha gjort att äldre rört sig mindre vilket påverkar allmäntillstånd och hälsa. Besöksförbud och besöksstopp på äldreboenden har inneburit månader utan nära kontakt med släkt och vänner.

Äldre har också dragit sig för att söka stöd och hjälp från äldreomsorgen vilket bland annat har visat sig i att antalet lediga platser på vård- och omsorgsboenden varit ovanligt stort.

Under andra halvan av 2021 tycks den trenden med ett stor antal lediga platser ha brutits och det sker en ökad inflyttning på vård- och omsorgsboenden. Träffpunkter och aktivitetscenter har öppnat. Under 2022 kommer sannolikt ett ökat tryck ske på såväl öppna insatser som på

insatser som kräver biståndsbeslut. Utvecklingen behöver följas noggrant för att så snabbt som möjligt kunna vidta åtgärder för att möta eventuellt ökade behov. Behoven kan också komma av att sjukvården skjutit upp planerade operationer då resurserna har behövts för att vårda covid-sjuka. Äldreförvaltningen ska följa upp vilka konsekvenser den uppskjutna vården kan innebära för äldreomsorgen.

Tillvarata erfarenheter från pandemin

Äldreförvaltningen ska ta tillvara de erfarenheter som vunnits under pandemin.

Utgångspunkten är stadens egna utvärderingar, äldreförvaltningens egen utvärdering samt Coronakommissionens utvärderingar om bland annat äldreomsorgen. Coronakommissionen kommer också med fler rapporter som i tillämpliga delar ska tas tillvara.

Erfarenheterna handlar framförallt om äldreomsorgens generella förutsättningar och organisation; sjuksköterskebemanning, hälso- och sjukvårdens organisation, andel timanställda och utbildningsnivå, tillgång till skyddsutrustning under en krissituation med mera. Dessa erfarenheter tas i första hand tillvara i de uppdrag som äldreförvaltningen ska arbeta med under 2022.

Det finns också erfarenheter att arbeta med inom äldreförvaltningen. Våren 2021 bildades enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Under 2022 fortsätter arbetet med att utveckla äldreförvaltningens förmåga att leda och hantera kriser inom förvaltningens ansvarsområde, men också att stötta andra förvaltningar i samordning och hantering av kriser som påverkar äldreomsorgen i stort. En stor del av denna planering utgår från förvaltningens egen utvärdering som bland annat visade på behovet av att kunna arbeta med krisledning under längre och sammanhängande perioder.

Äldreförvaltningen ska också vara aktiva i utvecklingen av stadens förmåga vid höjd beredskap och krig. Arbetet ska ske både på äldreförvaltningen och tillsammans med övriga förvaltningar, bolag och externa aktörer. Det innebär analys av sårbarheter och risker, att ta fram handlingsplaner, utbilda medarbetare och chefer samt att öva.

Antalet ansökningar av trygghetslarm och förmedling av lägenheter i särskilda boenden har återgått till samma nivå som innan pandemin. Behovet av covid-korttidsvård har däremot minskat.

Pandemins påverkan på förvaltningens ekonomi

Under 2020 och våren 2021 var förvaltningen tvungen att ställa in vissa utbildningar och föreläsningar för stadens medarbetare på grund av den pågående pandemin. Även vissa planerade uppdrag fick skjutas upp. Utifrån dagens situation räknar dock förvaltningen med att förvaltningens uppdrag inte kommer att påverkas av pandemin i någon större grad och därmed kommer inte heller förvaltningens ekonomi att påverkas.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla genom att arbeta mot de fyra verksamhetsområdesmålen:

- I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort
- Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i
- I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet
- I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Förvaltningen kommer under år 2022 att arbeta med förankring och införande av kompetensstegar för undersköterskor och legitimerad personal i samarbete med personalstrategiska avdelningen på stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna. Arbetet kommer fortsätta med att tydliggöra karriärvägar och kompetensnivåer för andra yrkesgrupper i äldreomsorgen som till exempel vårdbiträden. Kompetensstegarna ska tydliggöra möjligheterna för medarbetarna gällande utveckling av arbetsuppgifter och karriärvägar.

Ordinarie medarbetares frånvaro ersätts vanligen av timanställd personal. För att minska andelen timanställda kommer äldreförvaltningen i samarbete med stadsdelsförvaltningarna utreda möjligheten till införande av egenanställd bemanningspersonal som är tillsvidareanställda.

För att nya medarbetare ska attraheras till äldreförvaltningen tillhandahålls praktikplatser för högskolestuderande. Avslutningssamtal genomförs för utveckling och förbättring. Vid förfrågningar från högskolor och universitet så deltar medarbetare från äldreförvaltningen och informerar om verksamheten och dess uppdrag.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Kommentar Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till stor del av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens uppgifter. Därmed har inte förvaltningen angivit att det kommer att finnas någon Stockholmsjobbansättning under 2022. Däremot bidrar förvaltningen till denna typ av tjänster i och med de köp av bland			

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
annat vaktmästartjänster som görs från socialförvaltningen.			
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	9 000 st	Tertial
Kommentar Enligt stadens anvisningar för indikatorn är det den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Med anledning av detta är förvaltningens årsmål 0.			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten

Beskrivning

Genom samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen till att fler personer blir självförsörjande. För att nya medarbetare ska attraheras till verksamheten tillhandahåller förvaltningen praktikplatser för högskolestuderande.

Förväntat resultat

- Fler personer utanför arbetsmarknaden får genom utbildning möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.
- Tillhandahålla praktikplatser för högskolestuderande på äldreförvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Beredskapsplanering

Förvaltningen har en aktiv beredskapsplanering för att hantera framtida kriser. Planeringen tar sikte mot vår förmåga att arbeta under höjd beredskap och krig men också i kriser i fredstid. I planeringen tas särskild hänsyn till erfarenheter från pandemin. Under året ska krisledningsarbetet stärkas och kompletteras med kontinuitetsplanering. Förvaltningen följer stadens övergripande inriktning inom området. Äldreförvaltningen kommer att genomföra krisövningar i enlighet med den stadsövergripande övningsplanen.

Minska brott mot äldre

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem, för den som utsätts, ett hälsoproblem med fysiska och psykiska konsekvenser. Hög ålder medför ofta ett ökat beroende av omgivningen och är en riskfaktor för att utsättas för våld exempelvis försummelse. Våld i nära relation är också ett jämställdhetsproblem. Under 2022 kommer äldreförvaltningens arbete fortsätta med att öka kunskapen om våld i nära relationer inom äldreomsorgens samtliga verksamheter. Bland annat kommer förvaltningen komplettera socialförvaltningens generella föreläsnings- och utbildningsutbud, fortsätta att hålla i nätverket för biståndshandläggare, utveckla nyhetsbrevet om våld i nära relation samt stödja och uppmana verksamheterna att ha rutiner. Förvaltningens arbete utgår bland annat från de mål och aktiviteter som anges i stadens program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och

människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025.

Medarbetare som arbetar vid Stockholms Trygghetsjour har utarbetat rutiner för att upptäcka våld i nära relation. Ökade kunskaper bidrar till att medarbetare uppmärksammar tecken på våld och bemöter den utsatte med empati, ställa frågor och samtala på ett respektfullt och etiskt sätt.

Att stadens äldre ska känna sig trygga är en angelägen fråga och en del i arbetet med att motverka brott mot äldre. Förvaltningen kommer fortsätta arbetet för att äldre inte ska utsättas för brott med särskilt fokus på bedrägerier och våld i nära relationer. Information och kunskap om hur den enskilde kan skydda sig mot olika typer av brott behöver utvecklas och vara inkluderande oavsett ålder.

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med polisen som påbörjades under 2021. Under året kommer bland annat informationssatsningar till stadens äldre att genomföras. Som en viktig del i samverkan med stadsdelsförvaltningar och övriga aktörer i staden deltar äldreförvaltningen i stadens centrala nätverk för brottsförebyggande och trygghetsfrågor.

Minska brandolyckor

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor. Detta kan undvikas med enkla åtgärder i den äldres hem, utbildningar av medarbetare och informationssatsningar riktade till flera målgrupper. I samarbete med Storstockholms brandförsvär kommer äldreförvaltningen att utveckla och uppdatera informationsmaterialet om brandsäkerhetsarbete.

Fusk och oegentligheter

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbeta mot fusk och oegentligheter inom hemtjänsten. Arbetet sker förebyggande i samband med informationsmöten för de som vill starta hemtjänstföretag och i samband med ansökningsförfarandet. När det gäller befintliga utförare görs olika typer av uppföljningar. Vidare har stadsdelsförvaltningarnas biståndshandläggare en viktig roll i detta arbete. Information till biståndshandläggarna ges på introduktionen för nya biståndshandläggare och exempelvis genom webinarium. Arbetet med att förhindra fusk och oegentligheter sker i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen men också i den mån det är möjligt med andra kommuner och myndigheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

Beskrivning

Tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre. Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom stadsövergripande utbildning och samverkan. Tryggheten är vidare en viktig jämställdhetsfråga. En förstärkning av skyddet för den som utsätts för våld i nära relationer ska fortsätta. Såväl invånare som medarbetare ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck,

etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förväntat resultat

- Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld.
- Äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämndens arbete för äldre som utsätts för våld i nära relation ska fortgå	2019-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

En närmare beskrivning av vad äldreförvaltningen bidrar till inom detta mål finns under nämndmålet ”Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper”. Nedan redovisas en kortare sammanfattning av detta arbete.

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa, och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation fortsätter under 2022. Samverkan och samhandläggning mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområden behöver stärkas för att den enskildes behov ska kunna tillgodoses ur ett helhetsperspektiv. Under 2022 kommer äldreförvaltningen att kartlägga hur stadens biståndsbedömda insatser motsvarar enskildas behov inom nämnda grupper.

Äldreförvaltningen kommer fortsätta att utveckla arbetet med personer över 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Det långsiktiga, förebyggande arbetet med stödjande insatser kommer att prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att färre blir hemlösa.

Inom ramen för "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023" kommer äldreförvaltningen att ta fram en stadsövergripande boendeplan, där en god tillgänglighet är en förutsättning för nybyggnation inom äldreomsorgen. Under året kommer även äldreförvaltningen att stötta stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att implementera de hörselfrämjande åtgärderna inom stadens äldreboenden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram ett processtöd för intern samverkan i frågor som rör äldre personer som lever i hemlöshet	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna samordna och utveckla socialtjänstens och äldreomsorgens arbete med kvalitets- och ledningssystem enligt SOSFS 2011:9 för att bidra till en likställighet i staden, bland annat genom ett ägandeskap av frågan i ILS-webb	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbetare finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för rådgivning, stöd och myndighetsövning för all äldreomsorg i staden under jourtid. Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och likställd där det är samsyn kring handläggningen för att se till den enskildes behov ur ett helhetsperspektiv oavsett kön.

Förväntat resultat

- Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds stöd och har jämlika livsvillkor.

Kommentar

Äldre som tillhör sårbara grupper

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation fortsätter. Fokus är att öka samverkan inom och mellan stadsdelsförvaltningarnas äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Samverkan och samhandläggning behöver konkretiseras med hur socialtjänstens kompetenser ser till den enskildes behov ur ett helhetsperspektiv. Det finns ett fortsatt behov av kompetenshöjande insatser inom området bland äldreomsorgens medarbetare. En särskilt viktig målgrupp för utbildningsinsatser och handledning är medarbetare inom hemtjänsten som i sitt arbete möter äldre med till exempel psykisk ohälsa och eller/missbruksproblematik.

Under 2022 kommer äldreförvaltningen att kartlägga hur stadens biståndsbedömda insatser motsvarar enskildas behov samt hur insatser på ett bättre sätt ska kunna tillgodose behov hos äldre som exempelvis lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik. Förvaltningen kommer även uppmärksamma rådgivning, stöd och annan hjälp som inte är biståndsbedömd. Nämnda grupper befinner sig ofta i risk för suicid. Förvaltningen kommer därför även utifrån handlingsplanen för suicidprevention inom äldreomsorgen arbeta för att suicid ska motverkas.

Äldres psykiska hälsa och välmående

Äldre med nedsatt fysisk funktionsförmåga uppger oftare än andra att de har ett nedsatt psykiskt välbefinnande jämfört med personer med god funktionsförmåga. Många äldre uppger att de har sömnbesvär, ångest, lider av social isolering eller ensamhet vilka kan vara riskfaktorer för suicid. Äldreförvaltningen kommer fortsätta att uppmäna verksamheterna

inom äldreomsorgen att arbeta med suicidprevention med stöd av handlingsplanen för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025.

Personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället. Under 2020 fokuserade äldreförvaltningen på att kartlägga och ta reda på mer om förekomsten av personligt ombud för äldre. Därefter har förvaltningen under 2021 bland annat arbeta för att öka kunskapen om personligt ombud hos stadens biståndshandläggare. Under 2022 kommer äldreförvaltningen att i samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna inventera behovet av personligt ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt utifrån detta se över organisering för att tillgodose behovet.

Äldreförvaltningen kommer i samverkan med stadsdelsförvaltningarna påbörja arbetet med att starta en kommunövergripande verksamhet för äldre med psykisk ohälsa.

Motverka hemlöshet bland äldre

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att utveckla arbetet med personer som är 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Under 2022 ska äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen bistå stadsdelsförvaltningarna med att ta fram ett processtöd för att stödja den interna samverkan kring målgruppen.

Långsiktigt förebyggande arbete och stödjande insatser prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att de som blivit hemlösa kan komma vidare till en varaktig boendeform. Under året ska äldreförvaltningen tillsammans med berörda aktörer ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder för personer över 65 år.

Myndighetsutövning under jourtid

Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och garantera trygghet för de äldre och deras anhöriga dygnet runt. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för rådgivning, stöd och myndighetsutövning för all äldreomsorg i staden under jourtid.

För att möta äldre i behov av stöd och hjälp ska alla garanteras en rättssäker och likställd biståndsbedömning. Insatser, rådgivning, stöd eller annan hjälp ska vara av god kvalitet och äldre ska bemötas på ett respektfullt sätt utifrån sina förutsättningar och behov.

Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande för att möta den enskildes behov oavsett kön. Medarbetarna ska ha goda kunskaper om personer som tillhör sårbara grupper.

Genom samverkan och utbildning för medarbetare finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023

I program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 definieras åtta fokusområden. Äldreförvaltningens ansvar omfattar sju av de åtta fokusområdena.

I och med att många av de äldre som får insatser från staden också har någon form av funktionsnedsättning är detta program vägledande i äldreförvaltningens arbete. Ett exempel på detta är förvaltningens arbete med att ta fram en stadsövergripande boendeplan där en god tillgänglighet är en utgångspunkt inom nybyggnationen. Ett annat exempel är de insatser för

en meningsfull fritid som beskrivs under mål 2.4.

Som ett led i arbetet med programmet för tillgänglighet och delaktighet ska äldreförvaltningen under året stötta stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att implementera de hörselfrämjande åtgärderna som föreslagits i äldreförvaltningens rapport om hörselmiljöer. Rapporten togs fram under våren 2021 tillsammans med stadens syn- och hörselkonsulenter. I rapporten framkommer ett antal utvecklingsområden som kan vara viktiga för att förbättra hörselsituationen för äldre, bland annat medarbetarnas kunskapsnivå. Äldreförvaltningen anser därför att hörselkompetensen bör höjas genom utbildning samt förtydliganden av syn- och hörselinstruktörernas funktion.

Äldreförvaltningen fortsätter det påbörjade arbetet med att uppfylla kraven för tillgänglig webb till både allmänhet och leverantörer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

En närmare beskrivning av vad äldreförvaltningen bidrar till inom detta mål finns under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande". Nedan redovisas en kortare sammanfattning av detta arbete.

Huvudansvaret för en Äldrevänlig stad har kommunstyrelsen. Äldreförvaltningen har bland annat i uppdrag att förebygga ensamhet och social isolering, utveckla metoder för att öka de äldres digitala kompetens, förbättra livsvillkoren för sårbara grupper samt att utreda och analysera effekterna av åtgärder i syfte att utveckla äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen ska bidra till att staden effektivt, tillgängligt och inkluderande kommunicerar med äldre stockholmare, både de som använder digitala medier och inte. Äldre ska kunna få tillgänglig information för att i god tid kunna planera sitt boende och löpande veta vilken typ av stöd och service de har rätt till och aktiviteter de kan delta i. För de personer som inte har möjlighet att tillgodogöra sig information digitalt behövs andra kommunikationskanaler. Kommunikationen ska stödja stadens strävan att skapa möjligheter för äldre att ha ett självständigt och aktivt liv.

Äldreförvaltningen fortsätter att följa upp stadens äldreomsorg under 2022. Grunden för stadens verksamhetsuppföljningar, inspektioner, kvalitetsobservationer och särskilda granskningar baseras på kvalitetskraven och målen i LOV-avtal och uppdragsbeskrivningar. Syftet är att granska om verksamheterna når uppsatta kvalitetskrav samt att stötta verksamheterna i utvecklingsarbetet.

Under 2022 kommer stadsledningskontoret i nära samarbete med äldreförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna att göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningarna inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att bli mer likvärdig över staden.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarna gällande mat- och måltidspolicyn. Projektet Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas med ytterligare 3,5 mnkr för

2022.

Trygghetslarmet ska bidra till att de äldre ska känna trygghet i sin invanda hemmiljö. I och med att den generation mobiltelefoninät som idag används för larmens kommunikation kommer att fasas ut kommer samtliga kunder med trygghetslarm att få ett nytt larm innan december 2025. Detta är ett arbete som påbörjades under senare delen av 2021 och kommer att fortsätta under 2022.

Andra prioriterade områden under 2022 kommer bland annat att vara stöd till anhöriga för att uppnå en sammanhållen vård- och omsorg samt förebyggande arbete riktat mot äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i nära samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna göra en fördjupad utredning om hur verksamhets- och avtalsuppföljningen inom äldreomsorgen kan utvecklas i syfte att kvalitetssäkras och bli mer likvärdig över staden	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram rutiner för att arbeta med vräkningsförebyggande åtgärder riktade mot personer över 65 år som inte är i behov av socialpsykiatriskt stöd	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska harmonisera uppdragsbeskrivningen för servicehus med uppdragsbeskrivningarna för hemtjänst och vård- och omsorgsboende, i synnerhet avseende kraven på utbildningsnivå	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner utifrån utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda och införa en övergång från LOU till LOV inom korttidsboende från den 1 januari 2023	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Region Stockholm se över vilka system som möjliggör för gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med servicenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda äldre direkt som en väg in för alla Stockholms äldre	2022-01-01	2022-08-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna inventera behovet av personliga ombud för äldre med psykiska funktionsnedsättningar samt se över dessas organisering	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en kartläggning av äldreomsorgspersonalens kompetens kring skyddsåtgärder och samtycke. Detta för att kunna få en överblick av behovet av utbildning till berörda personalgrupper	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna kartlägga och ge förslag på nivå för grundbemanning för samtliga personalkategorier vid vård- och omsorgsboende	2022-01-01	2022-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna med stöd från kommunstyrelsen utreda införandet av egenanställd bemanningspersonal som har tillsvidareanställning och som arbetar i ett lämpligt geografiskt område	2022-01-01	2022-08-31
 Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen besluta om upphandling av nytt system för att ersätta Schemas	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och med stöd av kommunstyrelsen ta fram en uppföljningsmodell för HSL, inklusive särskilda HSL-inspektörer/observatörer	2022-01-01	2022-08-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB se över stadens beredskap vid värmeböljor ur ett verksamhetsperspektiv	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över organisationen för tryggt mottagande och om det finns behov av bemanning även andra tider än dagtid	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram mätmetoder för den enskildes och där lämpligt anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna för att kunna säkerställa systematisk kvalitetsutveckling	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upphandla sociala besök vid vård- och omsorgsboenden och servicehus	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna upprätta en stadsgemensam strategi för trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas inom stadens äldreomsorg på ett systematiskt sätt under ledning av medicinskt ansvarig person för rehabilitering	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska med stöd av kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna vid behov ta fram ett digitalt stödsystem för att arbeta med avvikelshantering och klagomål	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska pilottesta, utvärdera och om lyckat övergå till en automatiserad biståndsbedömning av trygghetslarm. Äldrenämnden ska i samband med detta utreda om fler delar i biståndsbedömningen kan automatiseras eller digitaliseras	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska stötta lämplig stadsdelsnämnd i uppstarten av en kommunövergripande verksamhet för äldre personer med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen för att säkerställa rätt kompetens i hela staden (1.5)	2022-01-01	2022-12-31
Äldrenämnden ska utreda utformningen för profilhemtjänst med inriktning nationella minoritetsspråk alternativt särskilda hemtjänstgrupper för finska, antingen per region eller per stadsdel	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet.
- Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen.
- Äldre upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Kommentar

Äldrevänlig stad

Enligt ”Handlingsplan för en äldrevänlig stad” är syftet med planen att ange riktningen för arbetet för en äldrevänlig stad för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Målet är en långsiktig och hållbar ansats för en tillgänglig och inkluderande stadsmiljö som främjar ett aktivt och självständigt liv för alla äldre med varierande behov och förutsättningar. Det innebär bland annat att den fysiska och sociala miljön samt tjänster och information ska vara tillgängliga för stadens äldre. De äldres behov ska finnas med i hela samhällsplaneringen och stadens äldre ska erbjudas möjlighet till inflytande och delaktighet i ansatsen.”

För att nå målet med äldrevänlig stad har fem utvecklingsområden identifierats utifrån Världshälsoorganisationens modell och anpassats efter stadens behov:

1. Delaktighet och inflytande
2. Samverkan och partnerskap
3. Social inkludering
4. Bostäder och stadsmiljö
5. Kommunikation och information.

I handlingsplanen adresseras flera uppdrag till äldrenämnden, bland annat att förebygga ensamhet och social isolering, särskilt för sårbara grupper, och att utveckla metoder för att öka de äldres digitala kompetens och möjlighet till delaktighet. Många av dessa utvecklingsområden ingår i äldrenämndens ordinarie ansvarsområden redan idag.

Äldreförvaltningen ska även utreda och analysera effekten av genomförda eller tilltänkta åtgärder i syfte att utveckla äldreomsorgen. För att lyckas förutsätter flera av dessa uppdrag samarbete internt och externt inom staden eller partnerskap med externa aktörer.

Kvalitetsledningssystem

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med socialförvaltningen och i samråd med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna verka för att stadens socialtjänst inklusive äldreomsorgen digitaliserar sina kvalitets- och ledningssystem. Det ska ske i befintlig kvalitetsledningsmodul i ILS-webb. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för stadens kvalitetsarbete och en likställighet över staden. Arbetet inkluderar även att se över ägandeskapet av kvalitetsledningsmodulen och upphandling av lämpliga stödsystem i ILS-webb.

Myndighetsutövning

Under 2021 kartlade äldreförvaltningen hur beställarenheterna arbetar utifrån utsedd handläggare, det vill säga att den enskilde har en eller flera namngivna biståndshandläggare. Förvaltningen identifierade då bland annat vikten av kontinuitet och uppföljning av den enskildes upplevelse i kontakten med beställarenheten. Under 2022 kommer äldreförvaltningen identifiera mätmetoder avseende den enskildes och i förekommande fall även anhörigas upplevelse av kontakten med beställarenheterna. Förvaltningen kommer även utreda ett arbetssätt där Äldre direkt är vägen in för stadens äldre.

Reviderade riktlinjer för biståndshandläggning

Alla äldre har rätt till en trygg ålderdom. Vid biståndshandläggningen är det därför viktigt att

ta hänsyn till den enskildes individuella behov. Biståndshandläggningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Under 2021 reviderades riktlinjerna och under 2022 kommer äldreförvaltningen fortsätta att uppmärksamma de reviderade riktlinjerna och vid behov stötta stadsdelsförvaltningarna i den fortsatta implementeringen.

Fortsatt implementering av ramtid

Äldreförvaltningen ser ett behov av att intensifiera utvecklingen av ramtid inom hemtjänsten hos beställare och utförare. Därför kommer vi fortsätta att följa upp arbetet kring ramtid, samt stödja verksamheterna bland annat genom dialog kring svårigheter och hinder som kan försvåra möjligheterna att leva upp till intentionerna med ramtid.

Under 2022 återupptas granskningarna hos beställarenheterna, vilket fick avbrytas under pandemin.

Äldreförvaltningen har även andra uppdrag som kan påverka hemtjänstutförarnas arbete med ramtid på ett positivt sätt. Exempelvis kommer införandet av smarta lås inom hemtjänsten möjliggöra större flexibilitet för hemtjänstpersonal att möta de enskildas dagsaktuella behov vilket i sin tur även förväntas förbättra medarbetarnas arbetsmiljö. Andra exempel kan vara införandet av digitala inköp, digital tillsyn samt andra typer av välfärdsteknik som kan frigöra tid för hemtjänsten.

Sammanhållen vård och omsorg med omställning till Nära vård

Äldreförvaltningen ska i samverkan med Region Stockholm upprätta en gemensam målbild för omställningen till Nära vård och kontinuerligt följa upp och utvärdera omställningen för att säkerställa en välfungerande vård- och omsorgskedja. I detta uppdrag ingår även att fortsätta utveckla samverkan tillsammans med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, region Stockholm och kommunförbundet Storsthlm i syfte att säkerställa en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg av god kvalitet. Samverkansformerna ska utgå från den föreslagna huvudöverenskommelsen om länsövergripande samverkan kring hälsa, vård och omsorg.

Äldreförvaltningen har även i uppdrag att stärka och tydliggöra stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård med den äldres individuella behov i fokus genom fortsatt dialog med regionen om gränssnittet på särskilda boendeformer (SÄBO) samt utveckla samarbetet med avancerad sjukvård i hemmet (ASIH).

I samverkan med regionen kommer förvaltningen att fortsätta utvecklingsarbetet med palliativ vård.

I samråd med stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen också utreda hur arbetet med hälsofrämjande och rehabiliterande arbetssätt i vardagen kan utvecklas på ett systematiskt sätt.

Gemensam journalföring

I samarbete med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och Region Stockholm kommer äldreförvaltningen ta del av vilka system som möjliggör gemensam journalföring mellan staden och Region Stockholm.

Trygga processer för utskrivning från slutenvård

Äldreförvaltningens pågående utvecklingsarbete tillsammans med Region Stockholm och

kommunförbundet Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (LUS) fortlöper under året. Syftet är att skapa trygga processer för stadens äldre och säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm. Äldreförvaltningen ska även i samarbete med socialförvaltningen stödja stadsdelsförvaltningarna vid implementeringen av Lifecare och uppföljning av utskrivningsklara patienter utifrån LUS.

Äldreförvaltningen kommer att anordna regelbundna nätverksträffar med representanter från beställarenheterna i respektive stadsdelsförvaltning för att löpande kunna ta del av erfarenheter kopplade till LUS-processen. Utifrån denna kunskap kommer äldreförvaltningen fortsätta stödja utvecklingen av stadens arbetssätt och öka följsamheten till rutiner och riktlinjer kopplade till LUS-processen.

Tryggt mottagande i hemmet

Tryggt mottagande fyller en viktig funktion för den enskilde genom att koordinera insatser från olika vårdgivare och göra hemgången trygg och säker i utskrivningsprocesser från slutenvården. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen att fortsätta arbetet med att utveckla Tryggt mottagande och se över om det finns behov av bemanning under andra tider än dagtid vardagar.

Trygghetslarm

För att de äldre ska kunna bo kvar hemma i ordinärt boende och känna trygghet ska stadens larmmottagning vara säker och trygg. Trygghetslarmet ska bidra till att de äldre ska känna trygghet i sin invanda hemmiljö. Handläggning och installation av trygghetslarm ska ske skyndsamt och larmet ska vara väl fungerande och säkert.

Stadens digitala trygghetslarm behöver kommunicera via 4G nätet då 2G nätet fasats ut i slutet av 2025. Det innebär att samtliga kunder med trygghetslarm kommer att få ett nytt larm innan december 2025.

Rutiner för säker hantering vid handhavande av enskildas pengar i samband med inköp

Idag finns lokala rutiner för att säkerställa en effektiv och säker hantering samt redovisning av enskildas pengar i de fall verksamheter inom äldreomsorgen behöver hjälpa den enskilde med exempelvis inköp eller uttag av kontanter. Under 2022 kommer äldreförvaltningen i samarbete med överförmyndarförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna att ta fram förslag på stadsgemensamma rutiner för detta som kan utgöra ett stöd för verksamheternas lokala rutiner.

Ökad likställighet i uppdrag för specifika funktioner

Utifrån kunskapen från utredningsuppdraget om regionalisering av funktioner ska äldreförvaltningen i samråd med stadsdelsförvaltningarna ta fram uppdragsbeskrivningar för specifika funktioner i syfte att tydliggöra och öka likställigheten i uppdraget. För att hålla ihop funktionerna, tydliggöra uppdrag och utveckla gemensamma arbetssätt kommer äldreförvaltningen regelbundet att bjuda in de specifika funktionerna till nätverksträffar.

Bemanning på vård- och omsorgsboenden

I samråd med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen att kartlägga bemanningen av samtliga personalkategorier på vård och omsorgsboenden.

Beräkningen kommer att baseras på antal personal i respektive kategori i relation till antal boende. Inom ramen för uppdraget kommer även möjligheten att ta fram förslag på nivå för grundbemanning att utredas.

Skyddsåtgärder och samtycke

En kartläggning av vilken kompetens som finns gällande skyddsåtgärder och samtycke bland medarbetarna ska genomföras under år 2022. Webbutbildningen Nollvision kan användas som en kompetenshöjande insats.

Arbetsledning på jourtid

Stockholms trygghetsjour ansvarar för arbetsledningen på jourtid till stadens äldreomsorg. Arbetsledningen ska vara av god kvalitet och omsorgspersonal ska få konkret stöd och vägledning i sitt arbete. En översyn av arbetsledning på jourtid kommer genomföras under 2022 mot bakgrund att uppdragsbeskrivningarna för hemtjänst och vård- och omsorgsboende har reviderat avseende arbetsledning dygnet runt.

Förebyggande hälsoåtgärder

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta att stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete att utveckla de förebyggande verksamheterna genom inspirationsföreläsningar, erfarenhetsutbyte samt samverkan med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och civilsamhället.

Arbetet med vardagsrehabilitering, fallprevention och att förebygga undernäring fortsätter för att stärka samverkan med dietister, arbetsterapeuter och fysioterapeuter på vård- och omsorgsboende, servicehus, dagverksamhet, förebyggande verksamheter och hemtjänst.

I samarbete med idrottsnämnden ska äldrenämnden fortsätta att utveckla arbetet med förebyggande hälsoåtgärder för äldre. Äldrenämnden har i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna tagit fram en stadsgemensam bottenplatta i syfte att vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbete. Den stadsgemensamma bottenplattan beskriver en minsta gemensamma nämnare av vilka förebyggande och uppsökande insatser för äldre som bör utvecklas.

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta utvecklingen av tidigt stöd till nydiagnostiserade demenssjuka, oavsett ålder, i samverkan med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna samt ideella föreningar och stiftelser. Arbetet med att skapa en referensgrupp med representanter från staden, region och civilsamhället kommer att fortsätta i syfte att bygga upp ett teambaserat arbetssätt kring målgruppen.

Matlyftet

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med stadsdelsförvaltningarna fortsätta matlyftet för äldre i syfte att motverka undernäring och social isolering samt att sprida goda exempel inom kost och måltider. Målsättningen är att alla stadsdelsförvaltningar ska ansöka om medel från matlyftet. Uppföljning och utvärdering av matlyftet kommer att ske tillsammans med Äldrecentrum. Nytt för i år är att även äldrenämnden får och kommer att söka pengar ur matlyftet för strategiska utbildningsinsatser och ett inspirationsarbete för att höja kvaliteten på måltiderna inom de biståndsbedömda verksamheterna. Det kommer att genomföras utbildningsinsatser för biståndshandläggare kring mat, måltider och nutrition i samarbete med stadsdelsförvaltningarna. För att inspirera till utveckling kommer goda exempel på mat och måltider samlas in och spridas.

Sociala besök

Under 2022 kommer det sociala innehållet i äldreomsorgen att utvecklas. Sociala besök i form av både ungdomsbesök och seniorbesök kommer att erbjudas på vård- och omsorgsboende samt servicehus.

Stöd till anhöriga

Inom äldreförvaltningen och socialförvaltningen pågår ett arbete utifrån Stadens program för stöd till anhöriga 2021-2024. Syftet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst och äldreomsorg med målsättningen att anhöriga har en bra livssituation, en god fysisk och psykisk hälsa samt får likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor. Äldreförvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna vidareutveckla arbetet med stöd till anhöriga till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter, samt bistå stadsdelsförvaltningarna med anhörigportalen i demens- och anhörigarbetet. Portalen utgör en samlad ingång till staden för anhöriga och kan bidra till ökad kunskap, delaktighet och trygghet.

Samarbete med civilsamhället och idéburna sektorn

Genom den fortsatta samverkan med Volontärbyrå samt bidragsgivningen till civilsamhällets organisationer, kommer äldreförvaltningen bidra till att vidareutveckla samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn. Fler aktiviteter för äldre på sommaren och vid storhelger tillhandahålls genom detta samarbete som bland annat avser att minska ensamheten hos stadens äldre.

Äldreomsorgens uppföljningsmodell

Grunden för stadens verksamhetsuppföljningar, inspektioner, kvalitetsobservationer och särskilda granskningar baseras på kvalitetskraven och målen i LOV-avtal och uppdragsbeskrivningar. Syftet är att granska om verksamheterna når uppsatta kvalitetskrav samt att stödja verksamheterna i utvecklingsarbetet. Stadsdelsförvaltningarna och verksamheterna får återkoppling på hur följsamheten förhåller sig till kvalitetskraven.

Äldreförvaltningen ska utveckla uppföljningen av kommunens hälso- och sjukvårdsinsatser. Inom ramen för uppdraget kommer behovet av kompetensen för uppföljning inom området utredas. Erfarenheter och identifierade utvecklingsområden från pandemin kommer ligga till grund för detta utvecklingsarbete.

Inspektioner

Inspektörerna ska bidra till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom stadens äldreomsorg. Äldreförvaltningens inspektörer gör inspektioner inom stadens äldreomsorg, hos såväl utförare som beställarenheter. Vid granskning av beställarenheter fokuserar inspektörerna särskilt på att ärenden handläggs på ett likvärdigt sätt. Utgångspunkten i inspektionerna är den äldres självbestämmande, delaktighet och trygghet och syftar till att bidra till en god kvalitet och utveckling av äldreomsorgen. Under 2022 kommer inspektörerna att fortsätta granska beställarenheternas handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende i syfte att följa upp beställarenheternas arbete med de äldres välbefinnande och livskvalitet.

Under året kommer inspektörernas verksamhet förstärkas och utökas och tillsammans med stadsdelsförvaltningarna ska uppföljningen av verksamheterna utvecklas i syfte att öka

kvaliteten inom äldreomsorgen. Kopplingen mellan uppföljning och utveckling ska förtydligas och detta kommer att ske i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Utöver inspektioner på beställarenheterna kommer inspektioner även att genomföras hos utförare inom äldreomsorg och då främst på förekommen anledning.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer följer upp processkvaliteten i stadens utförarverksamheter, oavsett driftsform. Syftet är att belysa kvaliteten i mötet mellan de äldre och personalen med fokus på ett personcentrerat förhållningssätt och äldreomsorgens värdegrund. Genom att beskriva verksamheternas styrkor och utvecklingsmöjligheter uppmuntras verksamheterna till egen kvalitetsutveckling och till ett kollegialt lärande. Resultatet utgör även underlag för en bedömning av verksamheternas kvalitet i den stadsgemensamma verksamhetsuppföljningen. Kvalitetsobservatörerna fortsätter att följa upp vilka åtgärder de identifierade utvecklingsområdena har lett till i verksamheten. Detta för att skapa en tydligare koppling mellan uppföljning och utveckling. Kvalitetsobservatörerna ska även sprida goda exempel vidare till andra verksamheter inom äldreomsorgen för att gynna kvalitetsutvecklingen. Under 2022 kommer fokus för observationerna vara vård- och omsorgsboenden med somatisk inriktning och profilboenden.

Verksamhetsuppföljning

Äldreförvaltningen samordnar den stadsövergripande verksamhetsuppföljningen inom samtliga regiformer så att det sker på ett likställt sätt inom staden. Under 2022 kommer hemtjänst och servicehus att följas upp. Särskilt fokus för uppföljning av servicehus kommer vara att följa upp den personcentrerade vård- och omsorgsprocessen tillsammans med utförarna för att skapa ett lärande hur de själva kan följa upp detta på ett bra sätt. Fokusområdet inom hemtjänsten är närvarande och delaktigt ledarskap. Detta eftersom tidigare uppföljningar och erfarenheter från pandemin har visat att ett närvarande och delaktigt ledarskap har stor betydelse för såväl medarbetarnas arbetsmiljö som kvaliteten i verksamheterna.

Resultaten från verksamhetsuppföljningar, tillsammans med andra relevanta uppföljningsunderlag, återförs i en sammantagen bedömning av verksamhetens kvalitet som hjälp för utförarna i arbetet med att ringa in prioriterade utvecklingsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2022-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål Ett hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt genom att arbeta mot de fyra verksamhetsområdesmålen:

- Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.
- Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och

verksamheters skiftande behov.

- Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.
- Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

I äldreförvaltningens arbete ingår ett samarbete med privata hemtjänstutförare och utförare av privata vård- och omsorgsboenden. Under nämndmål "Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling" beskrivs det arbete som förvaltningen gör inom digital utveckling som inbegriper både kommunala och privata utförare. Detta arbete bidrar till att målet uppnås och genomförs i enlighet med Näringslivspolicy för Stockholms stad. I första hand ingår detta arbete i fokusområde ett i policyn, stimulera tillväxt och företagsamhet.

Vad gäller övriga tre fokusområden är förvaltningen i första hand inriktad mot fokusområde fyra, öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Genom de utbildningar som förvaltningen arrangerar ökar kompetensen hos medarbetare, både i staden och inom privata företag.

Privat nyetablering – etableringskedjor

I samband med etableringsförfrågningar från privata utförare, exempelvis för nya vård- och omsorgsboenden, arbetar staden med att utveckla stadsövergripande etableringskedjor. Äldreförvaltningens etableringslots ska stödja och informera externa aktörer som vill utföra verksamhet eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen. Etableringslotsen ska vid behov föra dialog med berörda förvaltningar i staden.

Etableringsstödet utgår från de behovsbedömningar som görs enligt äldreboendeplanen. Följande kriterier gäller vid förfrågningarna:

- Etableringen är i linje med äldreboendeplanen.
- Antalet platser i förhållande till behovet.
- Tid för färdigställande i förhållande till behovet.
- Huvudmannen för verksamheten bidrar till mångfald inom kundvalet/valfrihet och berörd region.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete bidrar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

- De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Boendeplanering för äldre

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå. Fokus är att möta den kommande efterfrågan på särskilda boenden för äldre. I boendeplanen ska staden inte bara utöka antalet vård- och omsorgsboenden utan också antalet seniorbostäder. Planering ska, liksom för vård- och omsorgsboenden, vara regional, både gällande behov och planerad utbyggnad. Servicehusen ska värnas så länge behov finns. Det ska dock vara möjligt att anpassa beståndet om behovet förändras.

Boendeformer för äldre i hemlöshet

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbeta med att skapa lämpliga boendeformer för äldre i hemlöshet. Arbetet ingår i den stadsövergripande boendeplaneringen. Micasa har sedan 2018 tillhandahållit lägenheter i seniorboenden genom Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) för äldre i hemlöshet. Erfarenheter visar att detta är en uppskattad insats och en framgångsrik metod för att målgruppen ska komma ur sin hemlöshetssituation.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

- Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen bidrar till att miljöprogrammets etappmål om minskade växthusgasutsläpp nås genom att förvaltningens samtliga tio bilar är miljöbilar som hyrs enligt stadens avtal på området. Tre av dessa är elbilar. För att minska körsträckorna mellan uppdragen sker en geografisk indelning av arbetsgrupper och uppdrag.

Nämndmål: Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

- Utsläpp av växthusgaser minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Kultur för äldre

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med kulturförvaltningen att påbörja ett arbete utifrån den nya kulturmodellen vilket ska ske i samarbete med vård- och omsorgsboenden, servicehus, dagverksamhet och förebyggande verksamheter. Syftet med kulturmodellen är att skapa en likvärdig tillgång till kultur för stadens äldre invånare. Det innebär bland annat kulturturné till vård- och omsorgsboenden, bokningsbart kulturutbud till reducerat pris, kompetensutveckling för medarbetare, metodutveckling och strategiska pilotprojekt samt en ny funktion med ansvar för kultur för äldre.

Information kommer att spridas om stadens digitala konstsamlingar och inspelade visningar från museer och konsthallar via inspirationsföreläsningar och utskick till förebyggande verksamheter, dagverksamheter, vård- och omsorgsboenden, servicehus och hemtjänst.

Vårddjur

Äldreförvaltningen kommer att initiera ett projekt tillsammans med intresserade stadsdelsförvaltningar för att underlätta att vårddjur kan bli ett mer förekommande inslag på vård- och omsorgsboenden i staden.

Nämndmål: Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre**Beskrivning**

Genom att sprida information om frivilligorganisationerna och de öppna verksamheterna främjas sociala aktiviteter för äldre. Satsningen på sociala besök, samarbetet med Volontärbyrån, Matlyftet och Äldreklubben för särskilda boenden ska bidra till att främja sociala upplevelser samt bidra till att minska ensamheten.

Förväntat resultat

- Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv.
- Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Även om äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då verksamheten är av mer strategisk karaktär görs flera insatser för att minska miljöpåverkan. Det handlar om att i möjligaste mån att resa hållbart, köpa miljömärkta och ekologiska varor och eftersträva en miljövänlig källsortering.

Äldreförvaltningen kommer att tillsammans med serviceförvaltningen, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret fortsätta

arbetet med att ta fram mått och mätmetoder för att mäta miljö- och klimatpåverkan från måltider som serveras inom stadens verksamheter. Äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden kommer att mäta matsvinn under 2022. Gemensamma mått och mätmetoder för matsvinn för staden kommer tas fram och resultaten från mätningarna fylls i stadens checklista för matsvinn. Det kommer också tas fram utbildningsmaterial för verksamheterna.

Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldreomsorgsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31
 Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldreomsorgsnämnden	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldreomsorgsnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldreomsorgsnämnden bidrar till en god livsmiljö

Beskrivning

Inköpen ska vara miljömärkta och ekologiska och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska följa stadens respolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska minska under året.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål En ekonomisk hållbar och innovativ storstad för framtiden genom att arbeta mot de två verksamhetsområdesmålen:

- Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser
- Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Under respektive verksamhetsområdesmål och nämndmål redovisas förvaltningens prioriteringar och utvecklingsområden för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Äldreförvaltningen bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget. En stor del av verksamheten avser riktade satsningar som till exempel utbildning av äldreomsorgspersonal, ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden samt projektet Smarta lås. Förvaltningens verksamhet och de riktade satsningarna följs årligen upp för att säkerställa att de ger önskade resultat och genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Beskrivning

Äldreförvaltningens nettobudget för år 2022 är 244,4 mnkr och investeringsbudget är 3,8 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

- En ekonomi i balans.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Detta mål inbegriper en stor del av de frågor som äldreförvaltningen arbetar med men som inte redovisas under KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Det handlar om utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare.

Äldreförvaltningen ska bidra till att stärka kompetensen bland medarbetarna inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom de grundutbildningar som genomförs för att verksamheten ska kunna hålla en hög kvalitet. Arbetet med de språkstödande insatserna kommer att fortsätta under 2022 med utgångspunkt från den satsning som påbörjades 2021. Andra satsningar inom utbildningsområdet är demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens och samarbetet med högskolor och universitet som fortsätter under 2022.

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås i hemtjänsten vilket förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Införandet sker geografiskt med ett stadsdelsområde i taget. Arbetet omfattar installation och service av de smarta låsen, dialog med fastighetsägare, utbildning av hemtjänstutförare, administration och support dygnet runt.

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö. Ledarskapet ska uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Medarbetare ska ges möjlighet att ta ett aktivt ansvar för att utveckla verksamheten och ges möjlighet till inflytande.

EU-policy

En reviderad EU-policy för Stockholms stad har beslutats av kommunfullmäktige. I EU-policyn ställs bland annat högre krav på att tidigt identifiera direktiv från EU som kan ha påverkan på lagstiftning i Sverige och i förlängningen påverka äldreomsorgen och äldre stockholmarnas vardag. Äldreförvaltningen ska därför under 2022 utveckla sina arbetssätt så att de är i likhet med den reviderade EU-policyn och förvaltningens övriga arbete.

Under 2022 ska de viktigaste erfarenheterna från pandemin tas tillvara och äldreomsorgen utvecklas. Samtidigt genomförs stora satsningar på äldreomsorgen på nationell nivå. Äldreförvaltningen behöver ta hänsyn till detta då förvaltningen tar ställning till att ingå i EU-projekt eller söka medel från EU för utveckling.

Förvaltningens arbete kring EU-frågor kommer att ske i samarbete med stadsledningskontorets internationella enhet, berörda förvaltningar och bolag. Följande aktiviteter är aktuella för äldreförvaltningens EU-engagemang:

- Bevaka EU-policyfrågor inom förvaltningens verksamhetsområden.
- Strategisk användning av EU-projekt som bidrar till ett mer hållbart Stockholm och Europa. Äldreförvaltningen ska utveckla metoderna för ett arbetsplatsnära lärande genom en ESF-finansierad förstudie. Förstudien ska kunna användas till kommande utlysningar för genomförandeprojekt.
- Delta i Eurocities i sammanhang där det bedöms viktigt utifrån stadens övergripande mål för internationellt utbyte.
- Regelbundet samverka med internationella enheten på stadsledningskontoret.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Pandemin har medfört att antalet internationella besök till äldreomsorgen och äldreförvaltningen i princip har uteblivit. Äldreförvaltningen ska under 2022 i första hand säkerställa en organisation för att kunna ta emot internationella besök och ge ett professionellt bemötande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	80	83	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	93 %	År
 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	80	84	År
 Sjukfrånvaro	5,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och äldre- och vårdnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen etablera den verksamhetsnära förvaltningen av stadens sociala system	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Kommentar

Kompetensförsörjningsplan

Förvaltningen kommer tillsammans med representanter från stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret att upprätta en stadsgemensam utbildningsplan för äldreomsorgen.

Planen ska utgå från verksamhetens behov av formell kompetens, som till exempel yrkespaket för vårdbiträden eller undersköterska. Den ska utgå från de kompetensplaner som finns i varje stadsdelsförvaltning och som bygger på medarbetarnas individuella kompetensutvecklingsplaner. Planen ska följa den linje som finns i det PM som äldreförvaltningen tog fram under 2021 tillsammans med personalstrategiska avdelningen om kompetensförsörjning i stadens äldreomsorg. Det innebär fortsatt tätt samarbete med stadsdelsförvaltningarna och personalstrategiska avdelningen för att införa kompetensstegar i ett första steg för undersköterskor och legitimerad personal. Arbetet kommer även fortsätta med att tydliggöra karriärvägar och kompetensnivåer för andra yrkesgrupper i äldreomsorgen som till exempel vårdbiträden. För att underlätta framtida rekryteringar och kompetensförsörjning fortsätter även arbetet med att öka antalet praktikanter i verksamheten från gymnasieskolan, vuxenutbildningen och stadens högstskolor.

Kompetenshöjning grundutbildning genom äldreomsorgslyftet

Den statliga satsningen Äldreomsorgslyftet kommer att fortsätta 2022 och finansierar medarbetarnas grundutbildningar till vårdbiträden och undersköterska samt utbildning för första linjens chefer. Grundutbildningarna genomförs enligt regelverket för reguljär utbildning och äldreomsorgslyftet finansierar en schablon av medarbetarens lön under studietiden. Förvaltningen kommer att informera cheferna inom verksamheten om Äldreomsorgslyftets möjligheter att höja kompetensen i verksamheten. Förberedelser inför regleringen mot

skyddad yrkestitel kommer också att påbörjas. Tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen kommer relevanta utbildningar att tas fram så att medarbetarna har möjlighet att läsa upp betyg som motsvarar yrkespaketens betygsnivåer. Dessutom kommer även vägledning till rätt instans finnas för dem som har möjlighet att validera sina kunskaper.

Satsning på undersköterskor

För att underlätta för undersköterskor som behöver läsa upp kurser för att få 1350 gymnasiepoäng inför regleringen av yrkestiteln undersköterska kommer förvaltningen att erbjuda kortare kurser om 200 poäng genom USK 3 och USK 4. Förvaltningen fortsätter satsningen för undersköterskor på yrkeshögskolans tvååriga kurs om multisjuka äldre.

Kompetensutveckling

Förvaltningen kommer att fortsätta erbjuda kompetensutveckling på högskolenivå för nyckelgrupper och legitimerad personal som till exempel utbildning till värdegrundsledare och utbildningar om etik, smärtlindring och psykisk ohälsa. Chefsutbildningen kommer att utvärderas och en ny kurs kommer att starta under året. Chefer kommer även att erbjudas kurser i arbetsglädje. Föreläsningar om geriatrik, demensomsorg och teambaserade arbetssätt med rehabiliterande förhållningssätt kommer att anordnas.

Fortsatt samverkan med högskolor och universitet

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att utveckla och utöka stadens akademiska noder i syfte att utöka samarbetet mellan äldreomsorgen och högskolorna. Den årliga akademiska inspirationsdagen för studenter och medarbetare kommer att anordnas i samarbete med noderna och högskolorna. Nätverket för akademiska noder med stadens högskolor fortsätter genom samtal om hur vi i högre grad kan dela aktuell information och föreläsningar mellan organisationerna i syfte att visa att staden är en attraktiv arbetsgivare där man vill stanna och kan utvecklas.

Språksatsningar

Arbetet med språksatsningen med språklärare på arbetsplatsen kommer att fortsätta under året. Äldrecentrums utvärdering av 2021 års insats kommer att användas för att utveckla insatsen. De kommer även att fortsätta att utvärdera satsningen. Förvaltningen kommer även att följa den satsning som Östermalms stadsdelsförvaltning infört för att jämföra och lära mer om hur det språkstödande arbetet kan utföras.

Förvaltningen kommer att fortsätta att utbilda språkombud och samtidigt stödja chefer i hur de arbetar med språkstödande arbetssätt.

Äldreförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen kommer att undersöka möjligheten att i projektform utveckla utbildningsmoduler anpassade för mobilen med olika kunskapsavsnitt som motsvarar yrkespaketet till vårdbiträde. Syftet är att erbjuda personal i äldreomsorgen och elever inom vård- och omsorgsutbildning en mer tillgänglig utbildning som ökar förutsättningarna för medarbetarna att klara ordinarie utbildning. Metoden skulle utgå från ett lärande som liknar spel med poäng och steg att ta. Detta baseras på resultatet av förstudien "Kunskapare för ökat lärande" som genomfördes med finansiering från europeiska socialfonden år 2021.

Verksamhetsförlagt lärande

Arbetet med att utveckla metoderna för arbetsplatsnära lärande fortsätter bland annat i form av språkstödande verksamhetsförlagd utbildning. De enheter som har verksamhetsförlagd utbildning kommer att söka ersättning via stadens kompetensutvecklingssatsning (KUS) för den tid medarbetarna deltar i undervisning. Erfarenheterna från den ESF-finansierade förstudien från 2021 om nya pedagogiska metoder för lärande i äldreomsorgen kommer att användas i samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Detta för att hitta rätt metoder för att ge medarbetarna bättre individuella förutsättningar för lärande och för att etablera ett långsiktigt arbetsplatslärande.

Gemensam utbildningsplattform och e-lärande

Äldreförvaltningen kommer att utveckla arbetet med stadens utbildningsplattform och utbilda medarbetare så plattformen kan användas för att lägga upp e-utbildningar med mikro-lärande i form av kortare ljudklipp, korta filmer om nyheter, nya föreskrifter, påminnelser och tips om externa kurser. Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla nya typer av arbetsplatslärande fortsätter under 2022.

Kompetens inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens

Kompetensen inom demenssjukdomar och geriatrisk specialistkompetens ska stärkas genom riktade kurser till olika professioner. Utbildningsmodellerna Stjärnmärkt och Silviahems-certifiering är de två certifieringar som ska användas för att höja kompetensen och stärka goda arbetsmetoder. Arbetet med att stötta och utbilda medarbetare på särskilda boenden att arbeta i BPSD-registret kommer att intensifieras då det är ett sätt att skapa bra metoder och strukturer i det dagliga arbetet. En viktig del är kunskap om skyddsåtgärder och hur ett förebyggande arbete kan minska användningen av det.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

Beskrivning

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Införandet av Smarta lås samt möjliggörande av digitala inköp och digital tillsyn är prioriterade områden och arbetet med detta fortsätter under 2022. Utveckling av teknik och innovationer inom äldreomsorgen förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter.

Förväntat resultat

- Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Kommentar

Larmmottagningssystem

Stockholms Trygghetsjour har ett nytt larmmottagningssystem som ska möta kraven på välfärdsteknik nu och i framtiden. Systemet främjar digital utveckling och har utvecklingsmöjligheter för att kunna hantera olika varianter av välfärdsteknologi. I grundutrustningen ingår kartprogram som möjliggör positioneringslarm och är förberett för att hantera videosamtal och sensorer. Det innebär att systemet kan anpassas till den utrustning som staden väljer att införa. Leverantören av det nya larmmottagningssystemet har sedan tidigare etablerade samarbeten med flera andra företag gällande välfärdsteknologi vilket underlättar införandet av välfärdsteknologi i staden.

Smarta lås

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås i hemtjänsten vilket förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Införandet sker etappvis med ett stadsdelsområde i taget. Arbetet omfattar installation och service av de smarta låsen, dialog med fastighetsägare, utbildning av hemtjänstutförare, administration och support dygnet runt. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för att utforma och ta ansvar för förvaltningsorganisationen för smarta lås samt att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna ta fram verksamhetsnära stöd för smarta lås. Förvaltningen avser att undersöka möjligheterna och intresset att mot självkostnadspris ge region Stockholms hemsjukvård tillgång till Smarta lås.

Modernisering av sociala system

Stadsledningskontoret driver projektet modernisering av sociala system. Under 2021 beslutades om att lägga ned införandet av Esset och istället modernisera i Paraplysystemet. Utförarverksamheternas system inom sociala system (Schemas, ParaGå, Para Gå Web och Vodok) behöver bytas ut och omfattas inte av projektet.

Äldreförvaltningen ska i samverkan med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ansvara för genomförandet av uppdragen inom projektet modernisering av sociala system. Arbetet förankras genom referenspersoner från stadsdelsförvaltningarna.

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med socialförvaltningen att ansvara för att utreda vad den verksamhetsnära förvaltningen av sociala system ska ansvara för samt etablera organisationen.

Digitaliseringsplan, gemensam välfärdsteknik, innovativa och digitala lösningar samt gemensamma lösningar för digitaliseringsutveckling

Äldreförvaltningen ska tillsammans med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och Micasa AB ta fram en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen. Detta helhetsinitiativ innebär att alla nyttor av välfärdsteknik omfattas.

Digitaliseringsplanen stödjer innovation och utveckling i såväl utförande verksamheter som myndighetsutövning inom äldreomsorgen. Målet är sammanhållen digitalisering som får brett genomslag för den enskilde. Utvecklade metoder för framtids- och omvärldsspaning där samverkan med Digital Demo Stockholm och testbäddar i verksamheten är viktiga förutsättningar. Verklighetslabbet är exempel på en sådan etablerad miljö.

Digital tillsyn och digitala inköp

Äldreförvaltningen fortsätter arbetet att stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet med digitala inköp av dagligvaror inom hemtjänsten. Även arbetet med digital tillsyn kommer att fortsätta 2022 i syfte att på sikt få ett breddinförande som utgår från Stockholms Trygghetsjourns nya larmmottagningsplattform.

Digitala fixare

Äldreförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna i utvecklingsarbetet av digitala fixartjänster. Detta kommer bland annat att ske i form av utveckling av kommunikations- och informationsinsatser för att nå fram till fler äldre om att tjänsten finns.

Nämndmål: Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy**Beskrivning**

Förvaltningen säkerställer att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt följa upp ingångna avtal.

Förväntat resultat

- Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Kommentar

Äldreförvaltningarnas upphandlingar ska följa stadens upphandlings- och konkurrenspolicy för en hållbar utveckling och ingångna avtal ska följas upp.

Korttidsvård

Korttidsvård är en viktig stödinsats för äldre som bor i ordinärt boende och som vårdas av en anhörig. Behov av avlastning för anhöriga är därför också den vanligaste orsaken till att korttidsvård beviljas antingen vid enstaka tillfällen eller återkommande i form av växelvård.

Förmedlingen av korttidsplatser flyttades till Stockholms trygghetsjour från stadsdelsförvaltningarna år 2021. Detta ger en effektiv hantering och en samlad överblick av stadens gemensamma resurser av korttidsvård och covid-korttidsvård samt bidrar till hög beläggningsgrad.

Under 2021 genomförde äldreförvaltningen en upphandling av privata utförare av korttidsvård och ett nytt ramavtal för detta gäller från och med den 1 juni 2021. Under 2022 kommer äldreförvaltningen, i samarbete med stadsledningskontoret, att utreda ett införande av ett valfrihetssystem för korttidsboende. Utifrån den utredningen krävs därefter beslut av kommunfullmäktige om exempelvis ersättning, köhantering samt andra regler och förutsättningar som ska gälla inom valfrihetssystemet. Vidare behöver ett införande förberedas på olika sätt och en upphandling enligt LOV påbörjas. Mot bakgrund av detta bedömer förvaltningen att ett införande av ett valfrihetssystem kan starta under hösten 2023.

Uppdragsbeskrivning servicehus

I dag finns uppdragsbeskrivningar för hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende. Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna även

att arbeta fram ett förslag till uppdragsbeskrivning för servicehus, då detta saknas.

Upphandling av Schemas

Äldreförvaltningen ska i samråd med stadsdelsförvaltningarna utreda och möjliggöra framtida upphandling av nytt systemstöd för att ersätta Schemas. Vidare ska äldreförvaltningen utreda eventuella vinster med att samordna upphandling av Schemas med andra kringliggande systemstöd inom förvaltningsobjekt sociala system.

Nämndmål: Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande**Beskrivning**

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Ingen ska diskrimineras utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Kommentar

Den värdegrund och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen, där jämställdhet är en del, ska prägla verksamhetens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg.

Tryggheten är en viktig jämställdhets- och jämlikhetsfråga och äldreförvaltningen kommer att göra satsningar för att äldre ska känna sig trygga och verka för att våld och brott mot äldre ska upphöra. De informationsinsatser som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande för alla äldre.

Äldreförvaltningen bidrar även till kommunfullmäktiges mål genom att jämställdhets- och jämlikhetsfrågor uppmärksammas i den uppföljning som görs samt genom att dessa frågor lyfts fram inom ramen för olika utbildningar och föreläsningar riktade till medarbetare inom äldreomsorgen.

Andra områden där förvaltningen har ett jämställdhetsperspektiv är anhörigstöd som är viktigt då flertalet av de som utför anhöriginsatser är kvinnor.

Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid myndighetsutövning jourtid för att möta den enskildes behov oavsett kön. Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Nämndmål: Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Chefsuppdraget förutsätter handlingskraft och ett närvarande ledarskap som präglas av kommunikation, tillit och mod att hantera osäkerhet och utmanande situationer samt att aktivt leda förändringsarbete i ett öppet och tillåtande arbetsklimat.

Förvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö. Ledarskapet ska uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Medarbetare ska ges möjlighet att ta ett aktivt ansvar för att utveckla verksamheten och möjligheten till inflytande.

Genom kompetensförsörjningsplanen finns en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI).
- Låg sjukfrånvaro.

Kommentar

Pandemin har överlag påverkat förutsättningarna för kontorsarbete och erfarenheterna av detta tas till vara vid planeringen av förvaltningens nya lokaler i Älvsjö. Visionen för förvaltningens nya arbetsplats är "En arbetsplats där vi möts" och syftar till att

- Förvaltningen flyttar ihop och blir till en.
- Till ett arbetssätt där vi samarbetar med varandra och andra.
- Arbetsplatsens funktion som samlingsplats - där vi har möten, socialt utbyte och vår "hemmahamn".

Under året genomförs olika workshops för att ge alla medarbetare i förvaltningen möjlighet att påverka under flyttprocessen.

Efter flytten kommer förvaltningen att arbeta aktivitetsbaserat för att utnyttja de nya lokalerna på ett effektivt och flexibelt sätt. De nya lokalerna kommer ha plats för olika typer av arbetsytor, som fler mötesrum och samtalsrum, tysta fokusplatser och kreativa, sociala ytor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla i förvaltningen har under året genomgått stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd	2021-01-01	2022-12-31
Använda resultaten från utvärderingen av äldreförvaltningens organisation (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Arbeta strukturerat med avgångsorsaker utifrån avgångssamtal (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens medarbetare har genomgått en aktuell webbaserad demensutbildning	2022-01-01	2022-12-31
Ge förebyggande och stödande insatser när medarbetare utsätts för våld och hot vid myndighetsutövning	2022-01-01	2022-12-31
Göra rutinen för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier väl kända hos chefer och medarbetare.	2022-01-01	2022-12-31
Stärka kunskaper i förändringsledning (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Utveckla den arbetsplatsnära introduktionen av nyanställda (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Utveckla kompetensen i att använda stadens mallar (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Utveckla och stärka ledarskapet genom dialog kring stadens chefsprofil (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Öka förmågan att hantera kriser vid oönskade händelser (Kompetensförsörjningsplan 2022-2024)	2022-01-01	2022-12-31
Översyn av nämndens informationsklassningar enligt kraven i riktlinjen enligt informationssäkerhet	2021-01-01	2022-12-31
Översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2022-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Belopp i mnkr	KF-budget	Omslutnings- ökningar	Justerad budget
Nämnd och förvaltnings- övergripande	15 460	0	15 460
Administrativa avdelningen	10 820	0	10 820
Kommunikation, omvärld och beredskap	4 086	0	4 086
Avdelningen för stadsövergripande äldre frågor:	111 293	0	111 293
<i>Gemensamma kostnader</i>	29 033	0	29 033
<i>Team utbildning</i>	39 121	0	39 121
<i>Team digitalisering</i>	6 138	0	6 138
<i>Team hälso- och sjukvård</i>	3 608	0	3 608
<i>Team myndighet/planering</i>	23 371	0	23 371
<i>Team uppföljning</i>	10 022	0	10 022
Stockholms Trygghetsjour:	107 741	3 500	111 241
<i>Gemensamma kostnader</i>	30 427	3 500	33 927
<i>Smarta lås</i>	30 000	0	30 000
<i>Trygghetsjouren</i>	8 631	0	8 631
<i>Larmcentralen</i>	12 997	0	12 997
<i>Larmmottagningen</i>	16 252	0	16 252
<i>Handläggningsenheten</i>	9 434	0	9 434
Summa kostnader	249 400	3 500	252 900
Summa intäkter	5 000	3 500	8 500
Nettokostnader	244 400	0	244 400

Äldrenämndens verksamhet är till största delen anslagsfinansierad. Budgeten för år 2022 uppgår till 244,4 mnkr netto, vilket är en ökning med 26,2 mnkr jämfört med 2021. Budgeten innehåller en minskning om 2,2 mnkr för en generell effektivisering. En minskning av nämndens budget har även gjorts för ett pilotprojekt för daglig verksamhet äldreomsorg, vilket kommer att avslutas under 2021. I detta budgetförslag har även beräknade löneökningar om 1,8 mnkr inarbetats.

Budgeten har utökats med följande satsningar och kostnadsökningar om 29,4 mnkr enligt följande:

- Smarta lås - 15,0 mnkr
- Förstärkt matlyft - 3,5 mnkr
- Inkludera servicehusen i ungdomsbesöken - 2,0 mnkr
- Uppföljning kvalitetspremie i hemtjänsten - 2,0 mnkr
- Förstärkt hälso- och sjukvårdskompetens - 1,5 mnkr

- Förstärkt uppföljning - 1,0 mnkr
- Kulturupplevelser för äldre - 1,0 mnkr
- Träffpunkt socialpsykiatrisk inriktning - 2,0 mnkr
- Brottsförebyggande arbete gentemot äldre - 0,4 mnkr
- Vårddjur för personer i särskilt boende - 1,0 mnkr

Satsningen på införandet av Smarta lås är treårigt. Under startåret 2020 tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr vilket förstärktes till 15,0 mnkr för 2021 för att under 2022, då projektet ska vara slutfört, uppgår till 30,0 mnkr.

Budgeten för de utbildningar som äldreförvaltningen arrangerar uppgår till 4,5 mnkr. Till detta tillkommer 4,0 mnkr för språksatsningar och 3,0 mnkr för att öka demenskompetensen. Förutom dessa satsningar inom äldreförvaltningens ram finns även statsbidrag för utbildning inom Äldreomsorgslyftet.

Äldreförvaltningen administrerar bidrag om 12,0 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer vilket är oförändrat i jämförelse med 2021. För 2022 har 11,8 mnkr budgeterats för sociala besök på vård- och omsorgsboenden och från 2022 även på servicehus.

Äldreförvaltningen delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums med 6,4 mnkr, SNAC-K med 0,8 mnkr samt Palliativt kunskapscentrum med 1,8 mnkr där förvaltningen också är samarbetspartner. Samverkansavtal finns också med landstingets patientnämnd där äldreförvaltningen bidrar med 0,7 mnkr.

Uppdraget Matlyftet fortsätter 2022 och den totala budgeten är 11,5 mnkr. I jämförelse med 2021 har budgeten för detta förstärkts med 3,5 mnkr.

Kostnaderna för avskrivningar och räntor av digitala trygghetslarm beräknas till 4,7 mnkr för 2022. Inköpen av digitala larm för utbyte av analoga inleddes 2015.

Investeringar

Investeringsplan 2022	VP 2022	Förväntad budgetjustering	Totalt
Digitala larm	3,6	2,5	6,1
Övriga maskiner och inventarier	0,2	0	0,2
Summa	3,8	2,5	6,3

Äldreförvaltningen har tilldelats en investeringsbudget på 3,8 mnkr, varav 3,6 mnkr består av digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr övriga investeringar.

Under 2022 fortsätter utbytet av larm till den typ som är kompatibla med 4G-nätet. Detta med anledning av att 2G-nätet fasas ut i slutet av 2025. Fram till dess behöver cirka 13 000 larm bytas ut. Av dessa planerar förvaltningen att under 2022 installera 3 600 larm vilket motsvarar 6,1 mnkr. Behovet omfattar också fortlöpande nyinstallation och utbyte av trasiga larm.

För att tillgodose behovet av planerade larminköp under 2022 äskar förvaltningen om ytterligare 2,5 mnkr i investeringsbudget.

Som en följd av pandemin råder dock komponentbrist vilket medför att leveranser av larm inte kan fortgå i den takt som planerats. Om komponentbristen fortsätter kan detta medföra ökade kostnader för reservdelar till de befintliga larmen. Detta kommer i så fall påverka driftsbudgeten.

I slutet av 2022 flyttar förvaltningen till nya gemensamma lokaler. För detta kommer inredning i form av kontorsmöbler med mera behöva köpas in. Då behovet av detta i nuläget inte är klarlagt avser förvaltningen att äska om en ökad investeringsbudget i tertialrapport 2.

Budgetjusteringar

Äldrenämnden föreslår en budgetjustering av investeringsbudgeten om 2,5 mnkr för en ökad anskaffning av digitala trygghetslarm.

Omslutningsförändringar

Äldreförvaltningen redovisar förväntade ökade kostnader och intäkter om 3,5 mnkr avseende arbetsledning för andra kommuner samt larmmottagning på servicehus.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Äldrenämnden är målsansvarig för ett av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2). Målsvaret delas med utbildningsnämnden. Under 2019 gjordes en målanalys i syfte att identifiera utmaningar och utvecklingsområden samt redovisa kopplingar till relevanta styrdokument. Målanalysen visade att Stockholm står inför flera stora utmaningar i relation till Agenda 2030. Inom äldreomsorgen handlar det främst om att förebygga undernäring, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig död.

Äldrenämndens verksamhetsplan för 2022 har ett starkt fokus på åtgärder som kan relatera till de utmaningar och fokusområden som finns i Agenda 2030. Arbetet kring mat och måltider utgår från att förebygga undernäring, öka social samvaro kring måltider, fortsätta sprida mat- och måltidspolicyn och måltidshandbok samt följa stadens matstrategi "God, hälsosam, klimatsmart mat – matstrategi för Stockholm stad". Genom Matlyftet kan stadsdelsförvaltningarna ansöka om medel för att förebygga undernäring och social isolering samt sprida goda exempel inom området mat och måltider. För att främja ett aktivt och hälsosamt äldre för stadens seniorer fortsätter arbetet med att sprida och utveckla e-tjänsten och appen Hållbar hälsa.

I arbetet med de globala målen i Agenda 2030 är samverkan med fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar central. Äldreförvaltningen samverkar med stadsdelsförvaltningarna kring mål 2 genom bland annat ansvara för och vara delaktiga i olika nätverk. Äldreförvaltningen samverkar även med andra förvaltningar för att arbeta fram mått och mätmetoder för matsvinn och för stadens miljö- och klimatpåverkan från livsmedel och måltider.

Nationella minoriteter

Sveriges fem nationella minoriteter, sverigefinnar, samer, tornedalingar, judar och romer, har särskilda rättigheter inom bland annat äldreomsorgen. Stockholm är dessutom förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Detta ger sverigefinnar, samer och tornedalingar en förstärkt rätt att få äldreomsorg, helt eller till väsentlig del, på sitt minoritetsspråk samt rätt att kommunicera med staden på sitt minoritetsspråk.

Regelbundna samråd med samtliga minoritetsgrupper kommer att fortsätta. Arbetet med att informera minoriteterna om deras rättigheter kommer att fortgå liksom arbetet med att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras minoritetsarbete. Under året kommer planen för att säkerställa att staden kan erbjuda äldreomsorg på finska, meänkieli och samiska att implementeras i samråd med stadsdelsförvaltningarna. Som ett led i detta arbete kommer utformningen av särskild profilhemtjänst eller hemtjänstgrupp med inriktning av nationella minoritetsspråk att utredas. Stöd för väntjänst för sverigefinnar, tornedalingar, samer judar och romer kommer att erbjudas. Som en del i stadens strategi för romsk inkludering bedrivs även ett långsiktigt strategiskt arbete för att öka den romska minoritetens förtroende för äldreomsorgen.

Jämställdhet

Numera redovisas all statistik om äldreomsorgen uppdelat på kön, liksom de brukarundersökningar som genomförs årligen. Detta ger goda möjligheter till att skillnader mellan könen upptäcks och att arbete kan påbörjas för att utröna vad dessa skillnader beror på och vad som behöver åtgärdas.

Äldreförvaltningens inspektörer har ett jämställdhetsperspektiv i de inspektioner som genomförs i äldreomsorgens verksamheter. Detta kan exempelvis göras i samtal med de äldre eller med ledning och medarbetare inom verksamheterna. Även förvaltningens kvalitetsobservatörer ska beakta jämställdheten vid besök hos utförarenheter.

Informationsinsatserna som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande och icke-stereotypa ur ett jämställdhetsperspektiv. Jämställd omsorg lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större grupper av medarbetare. I introduktionen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår information om värdegrunden samt om jämställdhet och jämlikhet. Arbetet med våld i nära relationer har dessutom utgångspunkten i jämställdhet och lika behandling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stadens system för integrerad ledning och styrning av verksamhet och ekonomi, ILS, omfattar hela koncernen Stockholms stad. Det innebär att ILS gäller för såväl nämndernas som bolagsstyrelsernas verksamheter. ILS-webb är det huvudsakliga verktyget för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål, indikatorer och aktiviteter.

Förvaltningen har en samordnande funktion för att stadens äldre ska få en likvärdig, rättssäker, god och nära vård och omsorg oavsett var i staden man bor. Detta arbete bedrivs kontinuerligt i nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Exempelvis samordnar äldreförvaltningen nätverksträffar, dialogmöten och utbildningar för specifika funktioner inom stadens alla delar. Förvaltningen kommer att utveckla samverkan med privata utförare

och arbetsgivar- samt branschorganisationer i utvecklingsarbetet för fånga in flera perspektiv i utvecklingsarbetet.

För att ta fram prioriterade utvecklingsområden inom äldreomsorgen i stort aggregeras, utvärderas och analyseras olika uppföljningsresultat. Äldreförvaltningen tar årligen fram äldreomsorgens årsrapport som beskriver äldreomsorgen ur ett stadsövergripande perspektiv som bland annat belyser prioriterade utvecklingsområden samt hur staden möter upp dessa. Årsrapporten ska fungera som ett underlag för vidare diskussion, dels på övergripande nivå men också på stadsdelsnämndsnivå. Vidare samlas erfarenheter och kunskap utifrån pandemin som sedan utmynnar i aktiviteter och utveckling inom prioriterade områden. Resultat från olika uppföljningar och utvärderingar av äldreomsorgen under pandemin har belyst utvecklingsområden som i flera fall redan varit kända, såsom arbete enligt basala hygienrutiner, vikten av goda ledare som har rätt förutsättningar, personalens arbetsmiljö med mera. Dessa områden kommer ha ett särskilt fokus i årets verksamhetsuppföljning. Resultatet från verksamhetsuppföljningarna, inklusive en analys av verksamhetens kvalitet, kommer att belysa både det som fungerar bra och det som eventuellt behöver utvecklas. Det ska även ge stöd till utförarna i utvecklingsarbetet. Kopplingen mellan uppföljning och utveckling kommer att förtydligas i uppföljningsprocessen.

Kvalitetsuppföljning på individnivå är ett viktigt instrument för att fånga in de enskildas upplevelser av kvaliteten på äldreomsorgsinsatserna. Äldreförvaltningen sammanställer resultaten från uppföljningen årligen och resultaten presenteras på stadsövergripande nivå i äldreomsorgens årsrapport. Resultaten delges även till respektive utförare i syfte att de ska kunna använda resultaten i sitt utvecklingsarbete.

Klagomål på äldreomsorgens verksamheter inkommer i första hand till berörd verksamhet, beställarenhet eller stadsdelsförvaltning. Klagomål, synpunkter och avvikelser som kommer in till äldreförvaltningen behandlas på veckovisa ärendedragningar där biträdande avdelningschefer, inspektörer, kvalitetsobservatörer, avtalsförvaltare och kvalitetssamordnare deltar. Detta för att gemensamt diskutera hur den fortsatta hanteringen ska ske. Åtgärder kan exempelvis innebära kontakt med berörd verksamhet, aktuell stadsdelsförvaltning eller andra berörda aktörer. I vissa fall genomförs en inspektion eller särskild granskning i verksamheten. I de fall uppgiftslämnaren är känd och önskar återkoppling återförs information om hur ärendet tagits om hand och vilka åtgärder som vidtagits.

Digitalisering

Äldreförvaltningen har även en ledande roll i arbetet med digitalisering inom stadens äldreomsorg. Digitaliseringen har potential att höja omsorgskvaliteten för den enskilde genom ökad trygghet, självständighet och meningsfullhet och samtidigt möjliggöra resurseffektivitet. Erfarenheten av pågående införanden är att det finns en tröghet i att få genomslag och uppnå avsedda effekter brett i verksamheten. En tröghet som enligt Socialstyrelsens rapport E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2021 delas med flertalet kommuner i Sverige.

Äldreförvaltningens uppdrag att skapa en sammanhållen digitaliseringsplan för äldreomsorgen behöver identifiera och adressera underliggande utmaningar, målkonflikter och strukturella hinder. Det handlar om faktorer som stärkt förändringskompetens i verksamheter, ökad förståelse för nyttor som möjliggörs av digitalisering, ökad kunskap om korrekt och säker hantering av data och ökad trygghet i etiska och legala överväganden.

Eftersom dessa hinder och utmaningar inte är unika för staden är samverkan och utbyte med externa aktörer en viktig del av omvärldsbevakning och identifiering av lösningar.

Äldreförvaltningen har ett flertal sådana utbyten som har dessa frågor på agendan eller skulle kunna vitaliseras med dem. Inom Digital Demo Stockholm möts offentlig sektor, akademi och näringsliv. Stadens etablerade samarbete med Karolinska institutet omfattar frågor som är direkt relaterade till välfärdsteknikens möjligheter: jämlik hälsa, hälsosamt åldrande och en aktiv livsstil. Därutöver bedriver förvaltningen aktivt arbete i nätverk kring akademiska noder, liksom relevanta nätverk inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och kommunförbundet Storsthlm.